

**Влада Републике Србије/Министарство
грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре**

**Пројекат Модернизације железничког сектора
Р170868**

**ПЛАН ПРЕУЗИМАЊА ОБАВЕЗА ИЗ ОБЛАСТИ
ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И СОЦИЈАЛНИХ ПИТАЊА
(ESCP)**

Октобар 2020

ПЛАН ПРЕУЗИМАЊЕ ОБАВЕЗА ЗА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА

1. Република Србија ће кроз Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (МГСИ) као водеће имплементационе агенције спровести Пројекат Модернизације железничког сектора (у даљем тексту: Пројекат). Међународна банка за обнову и развој (у даљем тексту: Банка) сагласила се да финансира Пројекта.
2. Влада Србије ће имплементирати кључне мере и активности тако да Пројекат буде имплементиран у складу са Стандардима за животну средину и социјална питања (**ESS**). У овом Плану за преузимање обавеза за животну средину и социјална питања (**ESCP**) прописане су главне мере и активности, сви конкретни документи и планове, као и временске рокове за сваки од њих.
3. Влада Србије ће радити у складу са одредбама свих других документата о животној средини и социјалним питањима који се захтевају применом ESF и на које се позива у овом ESCP, попут Процене утицаја на животну средину и друштво (ESIAs), Плановима за управљање животном средином и социјалним питањима (ESMPs), Листама за проверу планова за управљање животном средином и социјалним питањима (ESMP Checklists), Плана укључивања заинтересованих страна (SEP), Правилник о раду на Пројекту (LMP), Оквирног плана расељавања (RPF) те у складу са временским роковима који су прописани у тим документима.
4. Влада Србије одговорна је за поштовање свих захтева из ESCP, чак и у случају да имплементацију конкретних мера и активности спроводе министарства, агенције или имплементационе јединице наведена у тачки 1.
5. Влада Србије ће пратити и извештавати Банку о имплементацији кључних мера и активности дефинисаних у ESCP, као што то ESCP налаже и према условима из правног споразума, а Банка ће пратити и оцењивати њихов напредак и испуњавање мера и активности у току имплементације Пројекта.
6. Као што је усаглашено између Банке и Владе Србије, овај ESCP може времена на време претрпети измене у току реализације Пројекта, тако да одражава управљање уз прилагођавање променама на Пројекту и неподвижним околностима или као одговор на оцену резултата Пројекта која ће се спроводити у оквиру самог. У таквим околностима, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре ће се сагласити са Банком о изменама и ажурираће ESCP тако да одражава те промене. Сагласност о изменама у оквиру ESCP ће се документовати разменом писама која су потписана између Банке и Владе Србије. Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре ће без одлагања објавити измењени ESCP.
7. Ако промене Пројекта, неподвижне околности, или резултати Пројекта резултирају у променама ризика и утицаја у току имплементације Пројекта, Република Србија ће по потреби обезбедити додатна средства за имплементацију радњи и мера за решавање таквих ризика и утицаја, који се могу односити и на утицаје на животну средину у вези са рехабилитацијама и другим врстама радова (нпр. Управљасе и одлагање/обрада опасног отпада), утицаји на безбедност и здравље (нпр. Управљање тешким машинама, рад спод високим напоном, акцидентне ситуације, и сл.), утицаји на безбедност локалне заједнице услед појачаног саобраћаја као и утицаји на заштићена и осетљива подручја.

КЉУЧНЕ МЕРЕ И АКТИВНОСТИ		ВРЕМЕНСКИ ОКВИП	NADLEŽNA INSTITUCIJA/ORGAN
МОНИТОРИНГ И ИЗВЕШТАВАЊЕ			
А	РЕДОВНО ИЗВЕШТАВАЊЕ Припрема и достављање Банци редовних извештаја о мониторингу резултата Пројекта остварених на плану заштите животне средине, социјалних питања, здравља и безбедности (ЕСХС), укључујући али се не ограничавајући на: имплементацију ЕСЦП; и било који Е&С дуге дилIGENCE документ који је припремљен или треба да се припреми (ESIA, ESMP, ESMP Checklist у зависности од врсте потпројекта као и активности за укључивање заинтересованих страна; функционисање жалбеног механизма/механизма) на нивоу Пројекта у форми и садржини која је прихватљива за Банку.	<i>(i) Шестомесечно у току имплементације Пројекта као део Извештаја о напртку пројекта и за (ii) потпројекте најмање сваких шест месеци њихове имплементације оцсим ако је другачије дефинисано у ЕА (ESIA или ESCP).</i>	<i>PIU у оквиру Министарства грађевинства саобраћаја и инфраструктуре (МГСИ)</i> <i>Финасирање је предвиђено буџетом Пројекта</i>
В	ИНЦИДЕНТИ И НЕЗГОДЕ У року од 24 сата обавестити Банку о свим инцидентима или незгодама повезаним са Пројектом који имају или ће вероватно имати значајан штетни утицај по животну средину, погођене заједнице, јавност, или раднике на Пројекту, напр. Повреде на раду које за последицу могу имати озбиљне повреде, мање повреде, пад, саобраћајне несреће, већа проливања хемикалија, уља, горива и сл. У тренутном извештају, који је потребно доставити у року од 48 сати, МГСИ ће навести довољно детаља о инциденту или незгодама, наводећи непосредно предузете или планиране мере, као и све информације извођача или надзорног органа, по потреби. Након тога, ће се припремити детаљан извештај о инциденту са анализом узрока који ће бити достављен Банци у време које буде међусобно договорено. Захтев за извештавање о инцидентима и незгодама биће инкорпориран у одговарајуће приручнике за спровођење и управљање пројектом.	<i>О сваком инциденту или незгоди ће се без одлагања извести вођа Тима Банке. Тренутни извештај о инциденту ће бити достављен Банци у року од 48 сати</i> <i>Детаљни извештај ће бити достављен Банци у временском року прихватљивим за Банку.</i>	<i>PIU Координатор Пројекта</i> <i>Финасирање је предвиђено буџетом Пројекта</i>
С	МЕСЕЧНИ ИЗВЕШТАЈИ ИЗВОЂАЧА Извођачи ће Јединици за имплементацију Пројекта достављати месечне извештаје о мониторингу.	<i>Месечно и на захтев PIU (у случају инцидента или непредвиђених околности)</i>	<i>PIU ће укључити ове обавезе у одредбе уговора за извошење радова</i> <i>Извођач</i>
ESS 1: PROCENA I UPRAVLJANJE RIZICIMA I UTICAJIMA PO ŽIVOTNU SREDINU I SOCIJALNA PITANJA			

КЉУЧНЕ МЕРЕ И АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕНСКИ ОКВИР	НАДЛЕЖНА INSTITUCIJA/ORGAN
ESS 1: ПРОЦЕНА И УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА И УТИЦАЈИМА ПО ЖИВОТНУ СРЕДИНУ И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА И УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА И УТИЦАЈИМА ПО ЖИВОТНУ СРЕДИНУ И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА		
1.1 ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА Успоставити организациону структуру (PIU) са квалификованим особљем за подршку управљању ризицима који се односе на животну средину и социјална питања Пројекта укључујући стручњак за заштиту животне средине са пуним радним временом и стручњака за социјална питања са пуним радним временом као и стручњаке Безбедности и здравља на раду који ће осигурати потпуну усаглашеност са ESD другим инструментима .	Организациона структура која укључује стално запослене стручњаке за безбедност и здравље на раду, стручњаке за заштиту животне средине и социјалну заштиту услов је ефикасности пројекта. Организациону структуру, укључујући стручњаке, треба одржавати током спровођења Пројек	МГСИ Финасирање је предвиђено буџетом Пројекта
1.2 УПРАВЉАЊЕ ЖИВОТНОМ СРЕДИНОМ И СОЦИЈАЛНИМ ПИТАЊИМА Припремити, усвојити и спровести Оквир за управљање животном средином и социјалним питањима (ESMF), како би се одговорило на Е&С ризике и пружице смернице за имплементацију пројектних активности сагласно циљевима и захтевима WB ESF.	ESMF ће бити припремљен, објављен и спроведене јавне консултације до времена одобрења пројекта	МГСИ припрема извештаје о процени утицаја на животну средину (ESIAs, ESMPs, ESMP Checklists уз подршку стручњака заштите животне средине и социјалних питања у оквиру PIU Извештаје о процени утицаја на животну средину (ESIAs, ESMPs, ESMP Checklists) су у обавези да имплементирају извођач радова и надзор над извођењем радова. Финасирање је предвиђено буџетом Пројекта

КЉУЧНЕ МЕРЕ И АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕНСКИ ОКВИР	NADLEŽNA INSTITUCIJA/ORGAN
1.3 АЛАТИ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА УПРАВЉАЊЕ Припремити, усвојити и спровести Оквир за управљање животном средином и социјалним питањима (ESMF) <i>извештаје о процени утицаја на животну средину (ESIAs, ESMPs, ESMP Checklists)</i> релевантне за потпројекте. Та потпројекте за које је ESIA већ раније израђена, извршити њихову ревизију у светлу одредаба ESS1 и других релевантних стандарда и отклонити било какав уочени неодстатак или кроз адендум ESIA, или као ажурирана. За већ започете радове (попут оних на станици Прокоп), спровести E&S (EHS) Ревизију како би се осигурало поштовање политика, стандардс и других захтева БАНке.	<i>ESMF ће бити припремљен, објављен и спроведене јавне консултације до времена одобрења пројекта. Environmental Assessment Reports (ESIAs, ESMPs, ESMP Checklists, ревидоване ESIAs и EHS Audits ће бити припремљене, и одобрене од стране Банке пре отпочињања тендерског поступка за релевантне потпројекте.</i>	МГСИ (i) припрема и финализира ESMF; (ii) припрема prepares Environmental Assessment Reports (ESIAs, ESMPs, ESMP Checklists уз подршку стручњака заштите животне средине и социјалних питања у оквиру PIU. <i>Извештаје о процени утицаја на животну средину (ESIAs, ESMPs, ESMP Checklists) су у обавези да имплементирају извођач радова и надзор над извођењем радова. Финансирање је предвиђено буџетом Пројекта</i>
1.4 UPRAVLJANJE IZVOĐAČIMA МГСИ ће развити и имплементирати процедуре управљања извођачима радова и њиховим подизвођачима. Укључивање обавеза из припремљеног Правилника о раду за пројекат (LMP) и <i>Извештаје о процени утицаја на животну средину и друштво (ESA)</i> и алатки (ESIA, ESMP, ESMP Checklist) у уговорне обавезе са извођачим а и подизвођачим Еколошке и социјалне обавезе биће укључене у тендерску документацију укључујући уговоре.	<i>Пре припреме тендерске документације</i> <i>Пре потписивања уговора</i> <i>Примена управљачких алата и инструмената потребних током имплементације Пројекта</i> <i>Надзор над извођачима током спровођења пројекта</i>	PIU
ЕСС 2: УСЛОВИ У ОБЛАСТИ РАДА		

КЉУЧНЕ МЕРЕ И АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕНСКИ ОКВИР	NADLEŽNA INSTITUCIJA/ORGAN
2.1 ПОСТУПЦИ УПРАВЉАЊА РАДОМ Развити, одржавати и примењивати, током спровођења Пројекта, поступке управљања радом у складу са националним законодавством и ESS2, и осигурати да буду доступни радницима на пројекту и свим ангажованим подизвођачима. Поступци управљања радом (LMP) бавиће се свим питањима идентификованим у ESS2, укључујући примењиве захтеве у погледу недискриминације и једнаких могућности. Извештаји о процени утицаја на животну средину и социјалну заштиту на нивоу потпројекта (ESIA, ESMP, ESMP Checklists) ће се бавити захтевима за радном снагом према захтевима LMP	<i>LMP на нивоу пројекта биће припремљен пре одобрења.</i> <i>Пре почетка радова.</i> <i>LMP који ће се примењивати током имплементације пројекта</i>	<i>PIU</i> <i>Финасирање је предвиђено буџетом Пројекта</i>
2.2 МЕХАНИЗАМ ЖАЛБЕ ЗА РАДНИКЕ НА ПРОЈЕКТУ: Развити, одржавати и управљати механизмом за притужбе за раднике на пројекту - као што је описано у LMP и у складу са националним радним законодавством и ESS2 захтевима. Одговарајући механизам за жалбе, заједно са питањима рада и запошљавања, мора бити лако доступан и одмах откривен радницима на пројекту, у складу са ESS2 и законима о раду у Србији.	<i>Механизми за притужбе ће бити успостављени пре ангажовања радника на пројекту, односно уговорних радника и одржаваће се током спровођења пројекта. Информације о механизму притужбе достављају се пројектним радницима пре почетка радова</i>	<i>Пројектни менаџер (PIU)</i> <i>Финасирање је предвиђено буџетом Пројекта и буџетом извођача радова</i>
2.3 МЕРЕ ЗДРАВЉА И БЕЗБЕДНОСТИ НА РАДУ Развити и применити мере безбедности и здравља на раду (OHS), укључујући мере за приправност и реаговање у ванредним ситуацијама, обуку радника на пројекту како би се повећала свест о могућим ризицима (лична заштитна опрема, прва помоћ, ватрогасна опрема, итд.), повредама и ублажавању утицаја на локалне заједнице у специфичним ESA, засновани на ESMF дефинисаним принципима и процедурама.	<i>Уворна обавеза</i> <i>Одржава се током имплементације пројекта</i> <i>Мере се развијају пре надметања и уговарања, као део ESA.</i> <i>Мере заштите на раду биће на снази пре почетка активности за коју су намењене</i> <i>LMP који ће се примењивати током имплементације пројекта</i>	<i>Пројектни менаџер (PIU)</i> <i>Финасирање је предвиђено буџетом Пројекта</i>
ЕСС 3: ЕФИКАСНОСТ РЕСУРСА И ПРЕВЕНЦИЈА И УПРАВЉАЊЕ ЗАГАЂЕЊЕМ		

КЉУЧНЕ МЕРЕ И АКТИВНОСТИ		ВРЕМЕНСКИ ОКВИР	NADLEŽNA INSTITUCIJA/ORGAN
3.1	ЕФИКАСНОСТ РЕСУРСА И ПРЕВЕНЦИЈА И УПРАВЉАЊЕ ЗАГАЂЕЊЕМ: Извођачи ће применити мере и радње дефинисане у Извештајима о процени утицаја на животну средину (ESIAs, ESMPs, ESMP Checklists и ажуриране постојеће ESIA) и мере које премошћују идентификоване ESF/WB EHSГ празнине у EHS ревизијама. Тестирање свих токова отпада (потенцијално опасан отпад), класификација, управљање и коначно одлагање / прерада које ће се произвести на лицу места треба идентификовати и пажљиво надгледати. Хемикалије које се користе за импрегнацију дрвета и друге хемикалије биће у складу са релевантним националним законодавством.	Уговорна обавеза Одржава се током имплементације пројекта.	Извођачи
3.2	УПРАВЉАЊЕ ОПАСНИМ ОТПАДОМ Велике количине опасног отпада ублажиће се спровођењем мера и радњи и под условима дефинисаним у Извештајима о процени утицаја на животну средину (ESIA, ESMP, ESMP). Овим токовима отпада ће се управљати у складу са WB ESF i WB EHSГ за отпад, укључујући обавезно одлагање/третман у лиценцираним објектима. Ови значајни токови отпада биће укључени у предрачунае количина (и уговори).	Уговорна обавеза Одржава се током имплементације пројекта. Лиценцирано постројење за одлагање / прераду значајних токова опасног отпада биће идентификовано и уговорено пре почетка радова.	Извођачи
ESS 4: ZDRAVLJE I BEZBEDNOST U ZAJEDNICI			
4.1	ПЛАН УПРАВЉАЊА САОБРАЋАЈЕМ: Као део своје понуде, од успешних понуђача ће се захтева да преда прелиминарни план управљања саобраћајем (ПУС) за рехабилитацију железничких прелаза. Пре почетка рада ажурирани ПУС биће достављен PIU Еколошком и социјалном стручњаку и чиниће део Извештаја о процени утицаја на животну средину (ESIA, ESMP, ESMP Checklist). Извођачи ће применити мере и радње дефинисане у Извештајима о процени утицаја на животну средину (ESIA, ESMP, ESMP Checklist или ажурирана ESIA.) и мере премошћавања идентификованих материјалних празнина ESF/WB EHSГ у ревизијама EHS	Нацрт ПУС је део уговорне документације. ПУС је финализован (ажуриран за одређене локације) пре почетка радова	Извођач радова PIU Финансирање из пројектних ресурса

	БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ ЗАЈЕДНИЦЕ: Припремити, усвојити и применити мере и акције за процену и управљање специфичним ризицима и утицајима на заједницу који произилазе из Пројекта (укључујући оне због прилива радне снаге ако је то релевантно) и укључити ове мере у извештаје о процени утицаја на животну средину (ESIA, ESMP, ESMP Checklist) .	Извештаји о процени утицаја на животну средину (ESIA, ESMP, ESMP Checklist) . биће објављени са одговарајућим временом како би се олакшале јавне консултације пре почетка било каквих радова. (документи морају бити објављени најмање 15 дана пре јавних консултација и консултовани пре покретања тендера) Жалбени механизми ће бити доступни током спровођења пројекта.	PIU
ЕСС 5: ОТКУП ЗЕМЉИШТА, ОГРАНИЧЕЊА У УПОТРЕБИ ЗЕМЉИШТА И НЕВОЉНО РАСЕЉАВАЊЕ			
5.1	ПЛАНОВИ РАСЕЉАВАЊА: Припрема, одобравање и имплементација планова расељавања (RAP), који су усклађени са захтевима ESS5 и Оквиром политике расељавања (RPF) израђеним за овај Пројекат. Након тога следи усвајање и имплементација планова расељавања за конкретне локације, пре почетка спровођења активности	<i>RPF је већ припремљен</i> <i>Акциони Планови Расељавања који се припремају одмах након завршетка пројекта за позпројекта и након што социјална анализа (описана у RPF-у) потврди да је потребна експропријација.</i> <i>Извршити и завршити пре почетка потпројекта</i> <i>Извођење радова.</i> <i>Током имплементације пројекта</i>	PIU Финансирање из ресурса Пројекта
ЕСС 6: ОЧУВАЊЕ БИОДИВЕРЗИТЕТА И ОДРЖИВО УПРАВЉАЊЕ ЖИВИМ ПРИРОДНИМ РЕСУРСИМА			
6.1	РИЗИЦИ И УТИЦАЈИ НА БИОДИВЕРЗИТЕТ: Утицаји и ризици по биодиверзитет ће бити ефикасно адресирани кроз ESIA, ESMP, ESMP Checklist). Неће се финансирати радови који су окидачи за значајна питања у осетљивим и вредним областима.	<i>ESIAs, ESMPs, ESMP Checklists ревидовани и припремљени пре тендерске процедуре</i>	PIU
ЕСС 8: КУЛТУРНО НАСЛЕЂЕ			
8.1	СЛУЧАЈНИ ПРОНАЛАСЦИ: Процедуре случајних проналазака ће бити део свих уговора о извођењу радова.	<i>Пре било каквог почетка радова и одржавања</i> <i>током читаве градње.</i> <i>Током имплементације пројекта</i>	Извођачи
ЕСС 10: УКЉУЧИВАЊЕ ЗАИНТЕРЕСОВАНИХ СТРАНА И ОБЈАВЉИВАЊЕ ИНФОРМАЦИЈА			

10.1	ПРИПРЕМА SEF-a: Израдити и објавити и применити Оквир за ангажовање заинтересованих страна (SEF) и користити га као средство за идентификовање и управљање социјалним и еколошким ризицима и утицајима од пројекта, и предложити одговарајуће мере ублажавања за примену током реализације пројекта. ПРИПРЕМА SEP-a: Израдити и објавити и применити план за укључивање заинтересованих страна (SEP) у складу са SEF-ом.	<i>SEF: Током припреме Пројекта и не касније од одобрења Пројекат</i> <i>SEP: Пре објаве појединачних тнедер</i>	Тим за припрему Пројекта ПИУ
10.2	ИЗМЕНА SEP-a: SEF/SEP може бити измењен и допуњен (и поново објављен) по потреби током имплементације Пројекта.	Током читавог трајања Пројекта	PIU Финансирање из ресурса Пројекта
10.3	ЖАЛБЕНИ МЕХАНИЗАМ Припремити, усвојити, одржавати и управљати механизмом за жалбе, као што је описано у SEF-у. SEF укључује обавезу да се заинтересованим странама саопшти успостављање механизма за жалбе како би се осигурало да погођене заинтересоване стране буду свесне његовог постојања и упознате са поступком за подношење жалби.	Пре одобрења. Одржавање и рад током имплементације пројекта. Редовно одржавање базе података о жалбама.	PIU Финансирање из ресурса Пројекта
ПОДРШКА ЈАЧАЊУ КАПАЦИТЕТА (ОБУКА)			
CS1	Обуке за релевантно особље Министарства, ПИУ, Агенције за спровођење (IZS, SC, SV) и релевантне заинтересоване стране о: SEF / SEP; RPF, RP; Припрема, примена, праћење и извештавање о извештајима о процени утицаја на животну средину (ESIA, ESMP, ESMP контролне листе), LMP надзор, Безбедност здравља и здравље на раду у заједници; Реаговање у ванредним ситуацијама и спремност; И друге теме као релевантне	Током имплементације пројекта, минимум једном годишње.	PIU Еколошки и социјални експерт WB Еколошки и социјални експерт Финансирање из буџета пројекта
CS2	Тренинг за извођаче радова на тему имплементације еколошких и социјалних social due diligence докумената	Током трајања имплементације пројекта, пожељно време је након потписа уговора а пре отпочињања радова.	PIU Еколошки и социјални експерт Финансирање из буџета пројекта